

Д-р Д. ВУЧИНСЬКИЙ:

ШЕКСПІРОВІ СОНЕТИ

Здавалося б, що в часі "коміксів", телевізійних історій "піф-паф", які вже цілком затрують людське життя і зводять його до жалких примітивізмів, пропонувати читачеві, коли б навіть на такого хтось натрапив, "ШЕКСПІРОВІ СОНЕТИ" – справа досить ризикозна, коли цілком не безнадійна. А факт незаперечний, що наша перекладницька література збагатилася томом сонетів славного англійського драматурга. Це не перша й не остання спроба пересаджувати на рідній ґрунт найкращі плоди людського духа, якими колись гордилося людство, а сьогодні вони призабуті, коли не цілком викинула їх людина нашого часу на смітник.

Перекладом сонетів Шекспіра займався ще наш Панько Куциш, і дав непогані переклади, пробували своїх сил інші, але ніхто не переложив цілоти, чи іншими словами 154 сонети. Перше, повне видання їх приготував і видав в минулому році Ігор Костецький. На заголовній сторінці цієї книги читаємо: "ШЕКСПІРОВІ СОНЕТИ". В перекладі Ігоря Костецького. Видання "На горі", Серія "Для аматорів". Мюнхен 1958. Книга має 254 + 2 неп. сторін великої вісімки. Друкована на середньої якості жовтому папері, що трохи пригадує стару книгу. Обкладинка – це фотомонтаж з посмертної маски Шекспіра і першого англійського видання сонетів /1609/. Обкладинка цікава й притягаюча. Книга появилася другим виправленим виданням /коли появилось перше видання – не знаємо/, у погодженні з "Українським Шекспірівським Товариством", що підписав Д. Чижевський, президент. Появилася засобами друкарні "Логос" у Мюнхені. В книзі багато цікавих і старих ілюстрацій-репродукцій.

Крім перекладу сонетів, в книзі маємо вступну статтю самого перекладача "Український перекладач Шекспірових сонетів" і 149 сторін річевих приміток. На жаль вступна стаття цілком не дає цього, що заповіджене її заголовком, бо автор займається не перекладом сонетів в літературно-історичному аспекті, а пише цілий трактат, якому місце в примітках.

Самі переклади "Шекспірових сонетів", хоч і дуже цікаві, але важкі, дуже часто так нерозбірливі, що навіть "Примітки" не допомагають їх зрозуміти. Правда, ~~перекладач~~ що не всі вони такі, бо трапляються навіть дуже кучерявенькі переклади. Здається, що перекладач, своїй перекладницькій праці хотів надати духа старини. Свою мету він досягнув, але переклади вийшли дуже за-костемілі, хоч не заперечимо, що вони найближчі до Шекспірівського оригіналу.

Для прикладу візьмим сонет 1064-ий у перекладі Максима Славінського й Ігоря Костецького. Переклад Славінського:

"У хроніках завмерлого часу
Читасмо ми про людей тодішніх,
Про лицарів, блискучих, горлопишних,
Про міжних дам, вабливу їх красу;
Живими бачимо тих дам колишніх:
Уста, обличчя, брови і косу.
В очах вологість, м'якшу росу,
Солодку внаду рухів непослішних.

Старим пером оті майстри забуті
Могли б красу і вазу змалювати,
А ми – у нас думки немаче скуті;
Де очі маємо, щоб ту красу відчуті,
Та де того мистецтва нам узяти,
Щоб все в живих словах переказати?"

Переклад Ігоря Костецького:

"Коли зорю в літописі старім
Створив найкращих опис, пишу дань
Ліпотам розкішних древніх рим
На шапу мертвих лицарів та пань,
Тоді з тієї красному яси,
З тих рук, тих ніг, тих уст, тих віч, тих брів
Я бачу – вираз вашої краси
Міг вийти лиш пером старих майстрів.

*****

Отох ті хвали – то пророцтво чей,
 Пра-прочерк вас від них на сей наш час,
 І всі воми, з їх почуттям очей,
 Не мали досить, щоб співати вас:
 А ми – ми дивим ваш сучасний день
 Лиш оком, без'язикі для пісень".

Сказання і порівнянням двох сонетів, ми абсолютно далекі від цього досб розкритиковувати й обезцінювати. Навпаки, треба щиро привітати цей переклад "Бексіпових сонетів", не дивлячись навіть на факт, що на заголовному листку читаємо: "Серія "Для аматорів" і, що поезія наших днів – взагалі стала стра- вом для спеціальних смакунів.

Мадрид, у квітні 1959 Р.Б.

Леонід Бачинський,
 Клівленд, О.

ДО ЛЕМКІВСЬКИХ ВИДАНЬ

В числі 6(26) журналу "Біблос", я подав нарис "Лемківських ви- дань в Клівленді". В цих рядках хочу доповнити їх найновішими не- востями.

З кінцем січня 1959 року вийшло перше число газети "ЛЕМКО" в Клівленді, під редакцією Осифа Дзялби і Зоана Чергоняка.

Замітне це перше, а може й останнє число тим, що видали його новоприбулі лемки, які не поділяють москвофільського напрямку сво їх попередників, з виразною орієнтацією на "руський язик" й своє окремішнє "плем'я".

Газетка подає коротку історію "Лемко Союзу" та його видавничу діяльність в Клівленді; про "Веселі і мрачні часи відділу ч.6. Ле мко Союзу в Клівленді" та різні дописи з життя та діяльності Л.Со юза в Клівленді. Друковано 750 примірників.

Було б побажанням, щоб "Лемко" не завмер на першому числі. для доповнення видань Лемко Союзу з поза Клівленду слід згада- ти про музичні (нотні) видання народних лемківських пісень. В1938 році поївився в Нью-Йорку "Первий Сбавник Лемковских Народних Пі- сень под нотами для соло и п'яно." Наспівав "Син Лемка". Тобрал: Ф. Довголюк. Ноти на п'яно: В. Атаман.

В бібліотечі Л.С. під ч.12. вийшла книжка "Лемковски Народни Співанки." З того співаника взято 25 пісень і уложено для них ноти. Це видання є замітне й цінне, бо подані народні лемківські піс- ні. Ось їх список: Ой, верше мій, верше. Уж ем поорал. Мам я кра- ну заградечку. І сой хлопець справедливий. А там долов в тої доли- ні. Чиєж то полечко неоране. За поляном чорна роля. Под облачкої Явор посаджениї. Чогож мене головонька болить. Червона ружа троя- ка. През зелене житко вода тече. Ої, мамцьо, мамцьо, матичко. Е- жий я нещастний. Сідили сої два голуби. Як я йшов през тот ліс. Високий мосточок. Мой мила где ти була вчера. Ої там за гором. Я до леса не поїду. Геї там у води. І сой хлопець газдовський. Гори Нарипом три липки. Переночуй мня, преночуй. В долині калина. Еї, мам я косу.

Видання на циклостилі. Сторін 25. Розмір 210х380 мм. Обкладин- ка. Всі пісні мають ноти, без окремого тексту. Видання виразне.